

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
Tel. (00) 40 - 264 - 40.53.00*; 40.53.01; 40.53.02 ; 40.53.22
Fax: 40 - 264 - 59.19.06
E-mail: staff@staff.ubbcluj.ro

RECTORATUL

Universitatea Babeș-Bolyai Competiția Excelenței 2010

Dosar individual

Notă: Toate datele se referă la perioada 2005-2009

Nume, prenume, grad did.	TRIFA RAZVAN ALIN, ASISTENT UNIVERSITAR DOCTOR
Facultatea, Catedra	Teologie Ortodoxa, catedra Teologie Pastorală
Domeniul științific	Artă Sacră
Adresa paginii web personale	
Adresa e-mail	alintrifa@yahoo.com

Criteriul I – Output

1. Articole științifice publicate în reviste indexate ISI (cu menționare factorului de impact în cazul celor cotate)
2. Articole științifice publicate în ISI proceedings
3. Articole științifice indexate în BDI (din lista CNCIS)
Frescele cu caracter liturgic din Serbia Medievală, Studia UBB, Theologia Ortodoxa, nr 2/2009.
4. Alte articole științifice/capitole publicate în reviste/volume cu referenți (peer-reviewed)
5. Cărți științifice publicate în edituri internaționale
6. Cărți științifice publicate în edituri naționale
Școala macedoneană – spre o reconstituire a Opus-ului, Ed. Arcadia Media, 368 de pagini, ISBN 978-973-87719-9-4
7. Editor de volume publicate în edituri naționale și internaționale
8. Brevete internaționale
9. Brevete naționale
10. Impact tehnologic al brevetelor: resurse financiare extrabugetare atrase în relație cu economia
11. Realizări artistice naționale și internaționale (Domeniul Arte)

(Expoziții, spectacole, concerte, publicații, filme, înregistrări)

În luna iunie, 2005, am pictat, împreună cu câțiva studenți, holul de lângă cabinetul P. S. Episcop Vasile Someșanul, din incinta Arhiepiscopiei Ortodoxe a Vadului, Feleacului și Clujului.

Între lunile iulie și septembrie 2005, am pictat, împreună cu câțiva studenți ai secției de Artă Sacră, pridvorul Bisericii cu hramul Sfinții Arhangheli din Fodora.

În august 2005, am mai realizat pictura tavanului pridvorului Bisericii monument istoric din comuna Ciumești, județul Pitești.

În octombrie 2005, am pictat praporii pentru Catedrala Arhiepiscopală din Cluj-Napoca.

În decembrie 2005, am participat la expoziția de icoane "Zilele Artei Bizantine" din Cluj, de la Muzeul Etnografic al Transilvaniei.

Între ianuarie și februarie 2005, am pictat registrul inferior al iconostasului Bisericii Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil, din satul Sântmărtin, județul Cluj.

În primăvara anului 2006, cu ocazia zilei de 8 Martie, am organizat expoziția "Sfintele Femei în iconografia creștină", la Muzeul Etnografic al Transilvaniei, la care au participat cu lucrări studenți și profesori atât de la Secția de Artă Sacră a Facultății de Teologie, cât și de la Universitatea de Artă și Design din Cluj.

În aprilie 2006, am participat cu lucrări la expoziția de iconografie și pictură pe teme pascale, organizată la Muzeul Etnografic.

Între iulie și septembrie 2006, am coordonat practica de pictură a unor studenți ai secției de Artă Sacră, la o bisericuță din comuna Păltiniș, unde s-a pictat pridvorul și pronaosul acesteia.

În septembrie 2006, am făcut câteva intervenții de pictură și restaurare în Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, din satul Sântmărtin, județul Cluj.

În noiembrie 2006, am participat cu icoane la Expoziția "Hristos se naște, măriți-L!", care a avut loc la o sală festivă din centrul orașului.

În decembrie 2006, am participat cu icoane la Simpozionul Internațional "Zilele Artei Bizantine", desfășurat la Muzeul Etnografic al Transilvaniei.

Tot în cadrul manifestării "Zilele Artei Bizantine", am participat cu lucrări și la expoziția de izvoade care a avut loc la Muzeul de Istorie din Cluj.

În ianuarie 2007, am pictat două icoane de foarte mari dimensiuni, pentru Sala de conferințe Nicolae Ivan, a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj.

În septembrie 2007, am pictat, împreună cu alți doi colaboratori, pridvorul Bisericii cu hramul Sfânta Parascheva din satul Glodu, județul Suceava.

În ianuarie 2008, am făcut câteva intervenții de restaurare și repictare în Biserica Adormirea Maicii Domnului din comuna Așchileul Mic, județul Cluj.

Între 1-3 Martie 2008, în cadrul Simpozionului Internațional de Teologie desfășurat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba-Iulia, am organizat o expoziție de icoane bizantine, la care au participat cadre didactice și studenți ai secției de Artă Sacră a Facultății de Teologie din Cluj. Expoziția a cuprins icoane pe lemn, studii, și, pentru prima dată la o manifestare organizată de secția noastră, fotografii artistice religioase.

Cu ocazia Sărbătorilor Pascale, între 16-30 Aprilie 2008, am organizat o expoziție de icoane bizantine și izvoade, în Sala "Casa Artelor" din Cluj-Napoca, expoziție care a reunit un număr foarte mare de lucrări semnate de studenți și absolvenți ai secției de Artă Sacră, și la care am expus și eu, în calitate de coordonator.

În data de 18 Aprilie, în cadrul conferinței susținute de P. S. Episcop Macarie Drăgoi la o seară duhovnicească, la Casa Municipală de Cultură din Câmpia Turzii, am organizat o expoziție de icoane împreună cu doi studenți, expoziție pe care am prezentat-o împreună cu P. S. Macarie.

În data de 19 Aprilie, am participat cu câteva lucrări la o expoziție de icoane organizată în orașul Turda.

În august 2008, am coordonat practica de vara a unor studenți ai secției de Artă Sacră, la Mănăstirea Vasiova din județul Caraș Severin, unde am pictat altarul de vara din incinta mănăstirii.

În luna decembrie a anului 2008, am avut susținerea publică a Tezei de Doctorat, intitulată "Școala macedoneană – spre o reconstituire a Opus-ului". Cu această ocazie, am organizat, într-una din sălile Muzeului de Artă din Cluj, o expoziție cu icoane, lucrări de grafică și fotografie religioasă.

În data de 31 Ianuarie 2009, cu prilejul sărbătoririi hramului Facultății de Teologie din Cluj, am organizat o expoziție de icoane în sala Nicolae Ivan, aceasta cuprinzând o parte din icoanele prezentate la doctorat.

În luna martie 2009, am organizat, împreună cu câțiva absolvenți ai Facultății noastre, o expoziție de icoane, în incinta magazinului bisericesc "Librăria noastră" din Cluj.

Între 4 și 5 Mai 2009, cu ocazia Simpozionului Internațional de Teologie de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba-Iulia, am organizat, în holul instituției, o expoziție de icoane, intitulată “Inițiativă și limite în canonul iconografic” La manifestare au expus și studenți și absolvenți ai secției de Artă Sacră a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Criteriul II – Prestigiu profesional

1. Citări ale articolelor ISI listate la Criteriul I

2. Alte citări ale lucrărilor listate mai sus

Irina Iliescu, *Dansul in pictura murala*, teza de doctorat, Facultatea de Istorie a Universitatii 1 Decembrie din Alba-Iulia, prof. coordonator Cornel Tatai-Balta.

3. Citări în perioada 2005-2009 ale articolelor anterioare anului 2005

4. Distincții, premii și alte recunoașteri naționale și internaționale

5. Studenți naționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

6. Studenți internaționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

7. Membru în comitetul de redacție la reviste ISI

8. Membru în comitetul de redacție la reviste BDI

9. Participări la programe/granturi de cercetare finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea)

10. Participări la programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea)

Particip ca membru, într-un proiect în desfășurare, intitulat *Metode moderne de investigare, autentificare, conservare și punere în valoare a icoanelor din patrimoniul Muzeului Etnografic al Transilvaniei* CONCSICOM. Contractul PN II 92-095/2008 se desfășoară pe perioada 2008-2010, fiind finanțat de CNCISIS.

11. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea)

12. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea)

În urma concursului din iulie 2007, am obținut un grant pentru tineri doctoranzi, TD PN II, cu durata de 18 luni, cu nota 9,20, având tema “Școala macedoneană – spre o reconstituire a Opus-ului”. Realizării acestui proiect s-au alocat 38000 RON.

13. Profesor invitat la universitati de prestigiu, cu titlu oficial

14. Membru în comisii profesionale relevante, cu titlu oficial

15. Conferințe invitate internaționale

16. Membru în comitete de organizare sau științifice ale unor conferințe internaționale

III. Realizare remarcabilă

(Descrieți într-o manieră cât mai accesibilă (în maximum 1 pagină) cea mai importantă realizare științifică/tehnică/artistică din ultimii 5 ani și impactul acesteia.)

În luna decembrie a anului 2008, mi-am susținut teza de doctorat, intitulată **Școala macedoneana, spre o reconstituire a Opus-ului**. Am ales inserarea în titlu a unui termen din muzica, *Opus-ul*, pentru că acesta desemnează totalitatea creațiilor muzicale ale unui compozitor. În mod similar, în lucrarea mea am dorit să adun, să pun laolaltă toate operele cunoscute care pot fi încadrate în școala de pictura macedoneană.

Urmărind o structurare cronologică, am analizat operele artei bisericești din secolele al XIII-lea și al XIV-lea, din zonele care, în decursul timpului, au constituit împreună provincia Macedonia (Macedonia grecească, Macedonia de nord și nord-vest, aflată sub sfera de influență sârbească, și Macedonia de nord-est, sub sfera de influență bulgară). Chiar dacă influențele acestei școli s-au făcut simțite foarte departe, atât spațial cât și temporal, prezentarea mea a urmărit doar operele din spațiul macedonean, realizările similare din alte zone mai îndepărtate fiind amintite doar tangențial și în scop comparativ.

Din **Macedonia grecească**, se remarcă în primul rând personalitatea marelui maestru *Manuil Panselinos*, a cărui opera picturală, localizată în Muntele Athos, a exercitat o influență majoră asupra contemporanilor și urmașilor săi. În afară de Sfântul Munte, opere macedonene de cea mai mare valoare pot fi admirate în cele nu mai puțin de șaisprezece biserici bizantine din Tesalonic (Biserica Sfântul Nicolae Orfanul, Biserica Sfinții Apostoli, etc.), în Beroia, Kastoria, etc.

În **Macedonia sârbească**, pictorii de origine greacă *Mihail și Eutihie Astrapas*, au zugrăvit câteva dintre cele mai remarcabile biserici din întreaga istorie a artei bizantine, precum sunt cele din Staro Nagoricino, Peribleptos, Gracnica, și Studenica. Merită menționat rolul decisiv pe care l-a avut *Arhiepiscopia Ohridei* în ridicarea și pictarea foarte multor biserici. În Ohrida și în jurul lacului cu același nume, se găsesc nenumărate biserici construite și pictate în stilul școlii macedonene.

Macedonia de nord-est deține un număr mai redus de opere din această școala, reținându-ne atenția bisericile săpate în stânca și pictate din Lavra de la Ivanovo.

Odata cu școala macedoneană, **redactările iconografice vor îmbraca întregul perete al bisericii**, de la podea până la nivelul tavanului. Setea de narațiune s-a tradus prin apariția unor **registre suprapuse**, reduse ca dimensiune, cu **multe scene**. **Compozițiile sunt îngrămădite**, cu toate figurile mișcându-se în spațiul vast, interpretat în adâncimea izbitoare. **Gesturile sunt impresionante, pline de dinamism**. Peisajul devine complex: apar forme arhitectonice cu totul noi, iar construcțiile devin tot mai voluminoase și mai diferențiate, tot mai des făcându-și apariția liniile curbe. Stâncile își pierd aspectul lor grafic, și se transforma într-o suprapunere de blocuri voluminoase. **Figurile sunt și ele voluminoase**, în redarea lor și a celorlaltor elemente compoziționale folosindu-se culori strălucitoare, vii. Pictorii macedoneni urmăreau **redarea reacției personale** a fiecărui participant la evenimentele scripturistice zugrăvite, fiind preocupați de **interpretarea și citirea lumii lăuntrice**. **Chipurile sunt foarte expresive**, iar ethosul întregului ansamblu e unul dramatic. Se schimbă treptat și modalitatea de lucru: tușele devin mai curajoase și mai ample, iar scara cromatică se îmbogățește cu noi tonalități. Apar și unele inovații iconografice, care astăzi fac parte din canon (zugrăvirea Viziunii Sfântului Petru al Alexandriei în diaconicon, reprezentarea Mântuitorului din scena Împărtășirii Sfinților Apostoli în veșmânt cu cruci polistavros, etc.).

Întocmirea acestei lucrări referitoare la arta macedoneană, umple un gol din literatura de specialitate din limba română, în care tema apare tratată succint, cu informații total neactualizate. Teza mea de doctorat descrie practic una dintre cele mai strălucitoare pagini din istoria întregii arte bizantine.

Data:

22.03.10

Certific validitatea datelor prezentate

Sef de catedră,

Semnătura: